

MEDEDINGING

Belgisch mededingingsrecht – Restrictieve mededingingspraktijken – Korting met getrouwheidseffect

CONCURRENCE

Droit belge de la concurrence – Pratiques restrictives – Rabais fidélicisant

Presstalis is een Franse onderneming die instaat voor de export van Franse tijdschriften naar de Belgische, Zwitserse en Canadese markt. Uitgevers kregen een korting indien ze hun volledige export voor deze drie markten aan Presstalis toevertrouwen. Tondeur Diffusion, een Belgische distributeur van tijdschriften, diende in 2003 klacht in tegen dit kortingsysteem bij de Raad voor de Mededinging. De Raad besloot de zaak te onderzoeken nadat eerdere onderzoeken door de Franse mededingingsautoriteit en de Europese Commissie werden stopgezet op procedurele gronden.

De Raad stelt om te beginnen dat Presstalis een machtspositie heeft op de markt voor de export van Franse tijdschriften die per nummer worden verkocht. De Raad betreft echter ook de stroomafwaartse markt in zijn analyse, namelijk de Belgische markt voor de verkoop van tijdschriften die per nummer worden verkocht. Het aangevochten kortingsysteem maakt volgens de Raad een misbruik van machtspositie uit omwille van het getrouwheidseffect dat ervan uitgaat. De aangeboden kortingen zorgen namelijk voor een verregaande klantenbinding en maken het zo gevoelig moeilijker om te concurreren op de onderzochte markten. De economische argumenten aangebracht door Presstalis ter rechtvaardiging van het kortingsysteem worden door de Raad verworpen.

De Raad legt ook een boete op van 245.530 EUR. Bij de bepaling van dit bedrag werd rekening gehouden met de lange duur van het onderzoek en met het feit dat Presstalis het aangevochten kortingsysteem reeds in 2004 heeft stopgezet.

Raad voor de Mededinging 31 augustus 2012

Swissport Handling SA / Flightcare SL en Flightcare Belgium NV

Beslissing: 2012-C/C-21

Zaak: MEDE-C/C-12/0011

MEDEDINGING

Belgisch mededingingsrecht – Concentraties – Duopolie – Voorwaarden en verplichtingen

CONCURRENCE

Droit belge de la concurrence – Concentrations – Duopole – Conditions et charges

Deze zaak betreft de overname van Flightcare door Swissport Handling. Beide ondernemingen zijn actief als grondhandelaar voor cargo op de luchthaven van Brussel-Nationaal. Flightcare levert zowel 'airside' (op de tarmac) als 'landside' (voorbij de tarmac) grondafhande-

lingsdiensten; Swissport Handling leverde voor de overname enkel 'landside' grondafhandelingsdiensten. Na de overname zou Swissport Handling een zeer groot marktaandeel verkrijgen op de markt voor de 'airside' grondafhandelingsdiensten voor cargo, die zich stroomafwaarts bevindt t.a.v. de markt voor de 'landside' grondafhandelingsdiensten voor cargo. Hierdoor zou het risico ontstaan dat de grote marktmacht op de eerste markt zou worden gebruikt om de concurrentie op de tweede markt te beperken, bijvoorbeeld door het aanbieden van kortingen aan klanten die op beide markten diensten afnemen van Swissport Handling. Dit risico wordt nog versterkt doordat de 'airside' cargomarkt in Brussel-Nationaal via een licentiesysteem aan slechts twee ondernemingen is voorbehouden.

Om aan deze mededingingsrechtelijke bezwaren tegemoet te komen heeft Swissport Handling twee verbintenissen aangeboden. Ten eerste verbindt het zich ertoe om, na de concentratie, haar afnemers niet te verplichten om zowel 'landside' als 'airside' diensten bij haar af te nemen en om geen prijskorting te geven om de enkele reden dat klanten bij haar beide diensten afnemen. Ten tweede verbindt Swissport Handling zich ertoe, voor zichzelf en voor de ondernemingen die tot haar groep behoren, om ten hoogste één van de twee door de overheid verleende licenties voor grondafhandeling van 'airside' cargodiensten te verwerven. Deze verbintenissen gelden zolang er voor airside cargodiensten een duopolistische marktstructuur is met gevaar voor mededingingsbeperking. De Raad besluit om de concentratie toelaatbaar te verklaren op voorwaarde dat de net genoemde verbintenissen (die de Raad verbindend verklaart) worden nageleefd.

Hof van Justitie van de Europese Unie 12 juli 2012

Compass-Datenbank GmbH / Republik Österreich

Zaak: C-138/11

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Machtspositie – Misbruiken – Begrip 'onderneming'

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Position dominante – Abus – Notion d'«entreprise»

Compass-Datenbank is een Oostenrijkse onderneming die een elektronische databank exploiteerde met gegevens over in Oostenrijk actieve ondernemingen. Voor het opstellen en actualiseren van deze databank baseerde Compass-Datenbank zich in belangrijke mate op de gegevens uit het Firmenbuch (het Oostenrijkse handels- en ondernemingsregister), die oorspronkelijk onbeperkt door haar mochten worden gebruikt. In 2001 besliste de Oostenrijkse Staat echter dat de gegevens van het Firmenbuch niet langer door Compass-Datenbank mochten worden gebruikt voor de actualisering van haar databank. Volgens Compass-Datenbank maakt die beslissing

een misbruik van machtspositie uit aangezien zij neerkomt op de weigering van een 'essential facility'.

Het arrest van het Hof van Justitie focust op de vraag of Oostenrijk in deze context als onderneming kan worden aanzien. Het Hof oordeelt dat dit niet het geval is: het verzamelen van gegevens voor het handels- en ondernemingsregister, en het (tegen een vergoeding) voor het publiek toegankelijk maken van deze gegevens, behoort tot de uitoefening van bevoegdheden van openbaar gezag en maakt dus geen economische activiteit uit. Het feit dat Oostenrijk ieder verder gebruik van de gegevens uit dit register verbiedt kan aan deze vaststelling niets veranderen. Aangezien Oostenrijk niet als onderneming in de zin van artikel 102 VWEU kan worden beschouwd, kan van misbruik van machtspositie geen sprake zijn.

Gerecht van de Europese Unie 11 september 2012

Corsica Ferries France SAS / Commissie

Zaak: T-565/08

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Steunmaatregelen van staten – Criterium van particuliere investeerder in markteconomie

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Aides d'état – Test de l'investisseur privé en économie de marche

Deze zaak betreft een geheel van Franse steunmaatregelen ten gunste van de Société nationale maritime Corse-Méditerranée ('SNCM'), een onderneming die ferryverbindingen verzorgt tussen o.m. Corsica en het Franse vasteland. De SNCM was oorspronkelijk volledig in handen van de Franse Staat, maar werd in 2006 gedeeltelijk geprivatiseerd. De aandelen van de Franse Staat werden daarbij verkocht tegen een negatieve prijs van 158 miljoen euro. Daarnaast bracht de Franse Staat een extra bedrag in van 8,75 miljoen euro in het kapitaal van SNCM en stond ze een voorschot toe van 38,5 miljoen euro om eventuele personeelskosten te dekken in het kader van een toekomstige herstructurering. De Commissie oordeelde dat deze maatregelen geen staatssteun uitmaakten. Dit Commissiebesluit werd aangevochten door SNCM's voornaamste concurrent, Corsica Ferries.

Het Gerecht oordeelt dat de Commissie manifeste beoordelingsfouten heeft gemaakt en vernietigt het besluit. In de eerste plaats heeft de Commissie geoordeeld dat de verkoop van aandelen tegen een negatieve prijs geen staatssteun uitmaakt aangezien de kost van het alternatief, namelijk de liquidatie van SNCM – bestaande uit de betaling van aanvullende ontslagvergoedingen – nog hoger zou zijn geweest. De Commissie heeft echter nagelaten om duidelijk de economische activiteiten van de Franse Staat in deze te definiëren zodat het criterium van de private investeerder niet nuttig kon worden toegepast. Bovendien heeft de Commissie niet aangetoond dat

het betalen van aanvullende ontslagvergoedingen een courante praktijk is bij private ondernemingen of dat het gedrag van de Franse Staat was gesteund op de redelijke verwachting om winst te maken.

In de tweede plaats heeft de Commissie geoordeeld dat de kapitaalverhoging van 8,75 miljoen euro geen staatssteun uitmaakt aangezien private investeerders gelijktijdig met de Franse Staat kapitaal hebben geïnvesteerd. De Commissie heeft echter niet in voldoende mate nagegaan of de Franse Staat en private investeerders wel onder gelijkaardige voorwaarden hebben geïnvesteerd en meer bepaald of hun investeringen aan gelijkaardige risico's zijn blootgesteld.

In de derde plaats heeft de Commissie geoordeeld dat het voorschot van 38,5 miljoen euro geen staatssteun uitmaakt omdat dit een maatregel van sociaal beleid uitmaakt die SNCM geen economisch voordeel oplevert. Het Gerecht brengt in herinnering dat het feit dat een maatregel een sociaal oogmerk heeft niet automatisch betekent dat ze geen staatssteun uitmaakt en dat het voorschot in kwestie wel degelijk een economisch voordeel oplevert voor SNCM.

10. INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT / DROIT INTERNATIONAL PRIVÉ

*Katarzyna Szychowska*¹⁷

Rechtspraak/Jurisprudence

Cour de justice de l'Union européenne 6 septembre 2012

Mühlleitner / Yusufi

Aff.: C-190/11

DROIT JUDICIAIRE EUROPEEN ET INTERNATIONAL

Compétence et exécution – Règlement (CE) n° 44/2001 du 22 décembre 2000 – Compétence judiciaire, reconnaissance et exécution des décisions en matière civile et commerciale – Compétence – Article 15, 1., c) du règlement (CE) n° 44/2001 – Compétence en matière des contrats conclus par les consommateurs – Limitation éventuelle de cette compétence aux contrats conclus à distance

EUROPEES EN INTERNATIONAAL GERECHTELIJK RECHT

Executie en bevoegdheid – Verordening (EG) nr. 44/2001 van 22 december 2000 – Rechterlijke bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken – Bevoegdheid – Artikel 15, 1., c) verordening (EG) nr. 44/2001 – Bevoegdheid inzake door consumenten gesloten overeenkomsten – Even-

¹⁷ Référéndaire, Tribunal de l'Union européenne; Assistante (ULB).